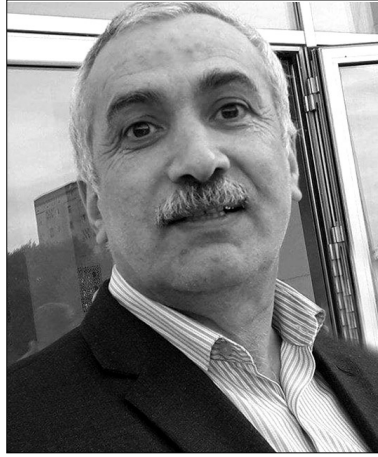

◆ P o e z i y a

Süleyman ABDULLA

DƏNİZ SERENADASI

Orda - dənizlə üfüqlərin birləşdiyi yerdə,
Qağayılardan səsini eşidirsənmi, su pərisi?

Uzaqların rəsmini fırtınalara həkk edən gəmi
üfüqlərə çırpılıb parçalanmasa mayaklar diksinməz,-
Göz qırpır külək çırpıntıları aramla, sopsoyuq.

Qaya sükutuna sığınır fəlakətlər,
Arada ləpə-ləpə oynayıb şüaların qürubunda
Xilasedici kəmərlər boğulmağa hazır...
göyertədə ağır sükunət, etinasız ümitsizlik.
Səssizcə ağlamaqda kölgələr,
qağayılar için-için gülməkdə...

Kapitan çevirir şturvalı
macəra kitablarının vərəqləritək,
İsladır adsız barmağını
dodağındakı qan damcılı dəniz suyunda,
Süiti dadır təhlükələrin ağuşu; bəlkə də kit...

Oxuyur,
oxuyur suların dərinliyini,
riflərin amansızlığını, burulğanların dibsizliyini.
Qabarır sinəsi sahilə doğru,
çəkilib gözləri ənginliklərə, - arada mürgüləyir,
Səya oturur arzuları nəhayətsizliyin qumlarında.

Dor ağacının iniltisi əllərində çırpınır matrosun,
 Ağlayır yelkənlər küləklərin huşsuzluğuna
 Lövbər səsinə diksinir balıqlar,
 qəlsəmələri hava dolu və göz yaşları islaq...
 Qağayılar yeganə şahididir dənizin üfüqə,
 üfün dənizə çevrildi anın...

Gəmi yox olmuş buludların bəyazlığında.
 Havadan ayrılıq qoxusu gəlir...
 Qağayıların səsinə eşidirsənmi, su pərisi?
 Eşidirsənmi?

HƏRBİ GÖDƏKCƏ NAĞILI

O vaxt adamların çoxu mərd idi,
 Sevməyə dost-doğma bir vətən vardı.
 Kim idi ölümdən çəkinən, qorxan,
 Çoxunun içində ulu Mən vardı.

Yaş olan payızda quruydu barıt,
 Düşməne atılan güllə şən idi.
 O vaxt qiymətliydi söz də, əməl də,
 Hər kəs dəyərində yetişən idi.

Həkəri sahili şad idi onda,
 Səpsəyüq suları qızartmırdı üz.
 Güllə yağışına düşsə də tez-tez,
 Axardı arxayın...
 Gecə və gündüz...

Geri qayıdırdı yollar bir axşam,
 Boynuma sarılan xəbər gözəlmiş...
 O vaxt çox gərəkdi Vətənə əsgər,
 Sevindim...
 İgidim dünyaya gəlmiş!

O gün havalar da xeyli soyuqdu,
 Göydən narın-narın tökülürdü nəm.
 Yolu yüyürək idi doğum evinin,
 Barıt qoxuyurdu hərbi gödəkcəm.

Yorğun gözlərimdən sevinc yağdı,
 İlahi, boz çiskə çevrildi qara.
 Qollarım yollandı dümağ qundağa,
 Ciblərim yol oldu muştuluqlara.

Bakıya dönürdü səadət köçüm,
 Qardan qorğanırdı özünü hamı.
 Nə pulum qalmışdı, nə maşın vardı,
 Hərbi gödəkcəmə бүkdüm balamı.

Piyada yürüdük vağzala qədər,
Hərbi iş dediyin belə işdi dəə...
Tələşlə qundağı açıb yoxladıq,
Körpə puçur-puçur tərləmişdi də...

...Sonra illər keçdi o qarlı gündən,
O körpə böyüdü bir ərən oldu.
Böyüdü, boy atdı elə o ruhda,
Hərbi gödəkcəmlə boyu tən oldu.

Baxçası, məktəbi formada keçdi,
Ali məktəbi də bir parad kimi...
Ona çox yaraşdı əsgər paltarı,
Boyuna biçildi hərbi geyimi...

Hər səhər oyanıb işə gedəndə,
Canımda duyuram o qarı, sisi.
Hərbi geyiminə baxıb görürəm,
Gödəkcəm doludur Vətən sevgisi.

Sığmaz çantasına son xəritələr,
Bilir ki, bu sərhəd Vətənə dardır.
Gözaltı baxıram,
gənc zabitimdə
Köhnə kişilərin qüruru vardır.

Biz edə bilmədik torpağı Vətən,
Nə vaxtsa fələyin dönər təkəri.
Mənəm...
gödəkcədi...
xatirələrdi,
Arada yuxuma girir Həkəri.

Üz tutub gedirəm işığa sarı,
O vaxt ki, inamım pəjmürdəhaldı.
Məni xatırlamaz hərbi gödəkcəm,
Daha ümidlərim oğluma qaldı.

Burda sona çatdı mənim nağılım,
Göydən alma deyil, ulduz düşür,- bax...
Çoxdan çıxarsam da o gödəkcəni,
Mənim gödəkcəmdən çıxmaz o uşaq.

TƏKAMÜL

Eyni cür doğuldu hamı,
Eyni sevinc, eyni ağrı...
Eyni şapalaq, eyni çıxırtı,
Eyni dil...

Fərqliliklər
 buruna üfürülən nəfəsdən başladı,-
 Başqa hava, başqa nəfs,
 Başqa arzu, başqa inam,
 Başqa beşik, başqa layla...
 Ey dili-qafil ...

Yaşayışı oxşamadı heç kimin,
 Zaman söz-söhbəti gün-gün böyütdü.
 Ömür-ömür cəbhələşdi böyüyən...
 Fərqli dünya, fərqli fikir, fərqli güc
 Fərqli məkan, fərqli ev...

Məktəblərin hasarları ayrı cür,
 Müəllimin şapalağı növbənöv...
 Elmlərin şahı imiş davalar,
 Kimin gücü, kimin pulu, kimin ağılı
 Bölünmüşdü hasillərin məxrəci.
 Qarışdı torpaq-hava-su-atəş...
 Ölümünə güləşirdi qürur, ad,
 Daha ciddi çəkişirdi adamgil...

Qütblərin son ucuydu döyüşlər,
 Silahlardan yağırdı kin, ədavət.
 Mərmi-mərmi top qovurdu iddia,
 Raket-raket uçuşurdu maraqlar.
 Yer üzünə sığışmırdı fəlsəfə,
 Planetlər oylağıydı qəzəbin.
 Kainata "xox" gəlirdi ziddiyyət,
 Yox, ölüm də qaldırammaz bu yükü...
 Yox, son nəfəs
 İlk nəfəslə bir deyil...

Həqiqəti doğru anla,
 Yanlış bil...

ÖZ İÇİNDƏ BATANLAR

Özündən çıxış üçün ürək yoxmuş adamda,
 Hələ gözlərini də qapamış işıqlara.
 Əbədi məhbus imiş qapalı karsərlərə,
 Fikir qara, qəlb qara, göz qara, dünya qara...

Qara-qara düşüncə ağarmayan üfüqmüş,
 Zülmətdə yarasanın uçuşudur xoş halı.
 Min illik xarabadır bayquşları ulayan,
 Vurnuxur öz içində qulyabanı timsalı.

Bir dünyalıq gecədir gözündə qəflət yuxu,
Oyanmağa işıq yox, zülmət-zülmət çən gəlir.
Allaha əl açmağa nə müsəlman, nə kafir?!
Dualıq heç nə yoxdur, bəla özündən gəlir.

Kor bucaqdı fikrinin iti tilində sınan,
Nifrət edər işığa qaranlıqda yatanlar.
Əl uzatma, amandır, insafı unutmasan,
Səni də batıracaq öz içində batanlar!

ƏCƏL SÜKUTU

Çoxdan unutmuşuq gileylənməyi,
Qəlbimiz son sözü bir il də susdu.
Bir dildə danışdı vətən lalları,
Qurbətin quşları bir dildə susdu.

Sıxıldı ürəkdə kədərini kipi,
Gözdən asılıbmış çox adam tipi.
Başımız üstündə seyr edib ipi,
Ayaq altındakı kətil də susdu.

Kimin kimi imiş bu nəyin nəsi,
Dəqiq hədəf aldı adamsız kəsi.
Kəşişən marağın xırçıltı səsi,
Sümüyə dirənib ən tildə susdu.

Əcələ oxşadı xoş əsən yeli,
Ölərdik, qorxduq ki, qorxudaq eli.
Bizim ruhumuzun "baş sarıtel"i,
Sükutun çıxdığı lap zildə susdu.

Daha ağı çıxdı, dostum, ağın da,
Batdıq bu həyatın şit-şit lağında.
Vallah, canı çıxır darıxmağın da,
Duruldu-bulandı qəm lildə susdu.

Su ilə yandırdıq dönən sallarını,
Daha bizlik deyil ismin halları.
Boş çıxdı ümidin ehtimalları,
Ani fərziyyələr qəfil də susdu.